

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. vasario 3 d. Nr. 21RE3-38 (AG3-244/27-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės (pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų Asmens X ir Asmens Y skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjai Asmuo X ir Asmuo Y (toliau – ir pareiškėjai) 2025 m. gruodžio 22 d. pateikė Komisijai skundą (toliau – skundas), prašydami panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė, Administracija) 2025 m. lapkričio 19 d. raštą Nr. A63-121/25 „Dėl jūsų skundo nagrinėjimo rezultatų“ (toliau - Raštas), „įpareigoti Savivaldybę atlikti naują, išsamų faktinių aplinkybių tyrimą, kurio metu būtų nustatyta: faktiškai sodinamų tujų rūšis; želdinių kategorija pagal Taisyklių priedą; pritaikytas teisingas minimalus atstumas nuo sklypo ribos; įvertintas želdinių augumo potencialas ir poveikis kaimyniniam sklypui; įvertinta, ar tokie želdiniai apskritai gali būti sodinami 1 metro atstumu. Taip pat prašo įpareigoti Administraciją atlikti pakartotinį patikrinimą vietoje, neapsiribojant vien atstumo matavimu nuo riboženklių, kurie, pareiškėjų teigimu, buvo savavališkai įtvirtinti 2024 m. lapkričio 13 d. ir yra ginčo objektas, t. y. patikrinimo metu įvertinti matavimo atskaitos taškų pagrįstumą, ir, esant neaiškumams dėl riboženklių teisėtumo / stabilumo, matavimams naudoti alternatyvius objektyvius atskaitos taškus (pastovius vietovės elementus, dokumentuotus planus ar kitus objektyvius duomenis), kad tyrimas atitiktų objektyvumo ir išsamumo reikalavimus.“

Pareiškėjai skunde nurodė, kad jie 2025 m. rugsėjo 13 d. ir 2025 m. spalio 27 d. pateikė atsakovei skundus dėl tujų sodinimo ginčytinoje ribos dalyje tarp žemės sklypų (duomenys neskelbtini) (toliau – ir pareiškėjų žemės sklypas) ir (duomenys neskelbtini) (toliau abu kartu – ir gretimi žemės sklypai). Nurodo, kad jie prašė: „nustatyti faktiškai sodinamų želdinių rūšį ir kategoriją; atlikti faktinį patikrinimą vietoje pagal Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 (toliau – Želdynų ir želdinių veisimo taisyklės); įvertinti, ar sodinimas atitinka Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priede nustatytus minimalius atstumus nuo sklypo ribos; sustabdyti sodinimo darbus iki tyrimo pabaigos; pateikti visą tyrimo medžiagą.“ Administracija skundžiamame Rašte konstatavo, kad: tujos laikytinos „gyvatvore“, todėl taikomas 1 metro atstumas nuo sklypo ribos, atstumas nepriklauso nuo želdinių rūšies ar galimo užaugti aukščio. Pareiškėjų vertinimu, šis atsakymas yra neteisėtas ir nepagrįstas, nes priimtas neatlikus išsamaus faktinių aplinkybių tyrimo ir netinkamai taikant teisės aktus.

Pažymėjo, kad Administracijos 2025 m. spalio 9 d. ir 2025 m. lapkričio 19 d. atsakymai pareiškėjams buvo pateikti ne per oficialią dokumentų įteikimo sistemą (E. pristatymą), o išsiųsti

paprastu elektroniniu laišku tik vienam pareiškėjui. Tai neatitinka gero viešojo administravimo praktikos, riboja abiejų pareiškėjų teisę tinkamai gauti administracinį sprendimą ir apsunkina procesinių terminų skaičiavimą.

Nurodo, kad pagal Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 5.1 punktą, želdiniai turi būti veisiami atsižvelgiant į jų rūšį ir teisės aktuose nustatytus apribojimus. Administracija nenustatė, kokios konkrečios tujų rūšys ar kultivarai sodinami; neprašė pateikti jokie želdinių identifikavimo; nevertino želdinių biologinių savybių ir augumo potencialo. Tokiu būdu buvo pažeisti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnyje įtvirtinti objektyvumo ir proporcingumo principai, taip pat VAI 10 straipsnio reikalavimai dėl sprendimo pagrįstumo.

Toliau skunde pareiškėjai teigia, kad pagal Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 5.11 papunktį želdiniai turi būti sodinami Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priede nurodytais minimaliais atstumais nuo sklypo ribos, atsižvelgiant į želdinių kategoriją ir galutinį augumo aukštį. Pareiškėjai teigia, kad Administracija deklaruoja, jog taikė Želdynų ir želdinių taisyklių priedą, tačiau nenurodė konkrečios priedo lentelės ar eilutės, želdinių kategorijos, galutinio augumo aukščio, pagal kurį parinktas 1 metro atstumas. Taigi administracinis sprendimas yra nepatikrinamas, nes nėra aišku, koku konkrečiu teisės normos parametru buvo remtasi. Tai pažeidžia VAI 10 straipsnio, nustatančią pareigą administraciniame sprendime aiškiai nurodyti jo faktinį ir teisinį pagrindą, reikalavimus.

Administracija atsakyme nurodo, kad tujos laikytinos gyvatvore, kuriai taikomas 1 metro atstumas, ir kad šis atstumas nepriklauso nuo augalo galimo užaugti aukščio. Tačiau Administracija nevertino, ar faktiškai siekiama suformuoti 1,3–2 m aukščio gyvatvorę; nevertino, ar toks aukščio palaikymas yra suderinamas su konkrečių tujų biologinėmis savybėmis; nevertino, ar sodinimas nėra naudojamas kaip priemonė ginčijamai ribai įtvirtinti. Vien formalus želdinio paskirties įvardijimas „gyvatvorė“ negali panaikinti pareigos taikyti Želdynų ir želdinių taisyklių priedą ir įvertinti realų augumo potencialą.

Pareiškėjai, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) nuostatomis teigia, kad Administracija apsiribojo atstumo matavimu nuo ginčijamų riboženklų, nevertino želdinių rūšies, kategorijos ir augumo, nevertino galimo piktnaudžiavimo teise (CK 1.137 straipsnis), neatsižvelgė į ginčo kontekstą. Daro išvadą, kad faktinės aplinkybės buvo iširtos fragmentiškai, o ne visapusiškai, kaip to reikalauja VAI 3 ir 10 straipsniai.

Pareiškėjai papildomai nurodo, kad tarp pareiškėjų ir gretimo žemės sklypo savininkų vyksta civiliniai ir administraciniai ginčai dėl sklypų ribų. Riboženkliai, nuo kurių Administracijos Viešosios tvarkos grupės (toliau – VTG) specialistai matavo atstumą, yra ginčijami kitose bylose. Nurodo, kad šios aplinkybės neprašoma nagrinėti šiame skunde, tačiau teigia, kad ji pagrindžia Administracijos pareigą taikyti padidintą atidumą ir atlikti pilną faktinių aplinkybių tyrimą, ko nebuvo padaryta.

Atsakovė Vilniaus miesto savivaldybės administracija atsiliepiame į skundą nurodė, kad su juo nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepiame nurodo, kad Administracijoje 2025 m. rugsėjo 15 d. gautas Asmens Y ir Asmens X skundas dėl gretimame žemės sklype (duomenys neskelbtini) (toliau – gretimas žemės sklypas), galbūt neteisėtai sodinamų tujų, vykdomų statybos darbų. 2025 m. rugsėjo 30 d. atlikusi patikrinimą, atsakovė pažeidimų nenustatė. Atlikus matavimus nuo sklype esančių riboženklų iki pasodintų tujų užfiksuotas 1 metro ir 5 centimetrų atstumas.

Paaikšino, kad Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių reikalavimai taikomi įrengiant viešuosius želdynus ir veisiant želdinius ne miško žemėje, valstybinės žemės viešosiose erdvėse. Veisiant medžius ir krūmus privačioje žemėje, privaloma laikytis Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 5.1 ir 5.11 papunkčiuose nustatytų reikalavimų (medžiai ir krūmai turi būti veisiami laikantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų apribojimų sodinti želdinius;

Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko ar valdytojo sutikimo raštu). Papildomai paaiškina, kad gyvatvorės sąvoka yra apibrėžta minėtų taisyklių 3.1 papunktyje: „gyvatvorė – tanki vienos ar kelių eilių krūmų ir (ar) medžių juosta“. Gyvatvorės sodinimo atveju sklypo savininkas turi užtikrinti ir palaikyti reikiamą gyvatvorės aukštį (1,3 – 2 m), tai nepriklauso

nuo medžių ir krūmų rūšių individų galimo užaugti aukščio ir nekeičia 1 m atstumo nuo sklypo ribos reikalavimo.

Atsakovė nurodo, kad nagrinėjamu atveju nėra pasodintas pavienis augalas, pasodintas vientisas augalų junginys (sudaroma vientisa želdinių juosta) – gyvatvorė (gyvatvorė, skirianti kaimyninius sklypus), šios aplinkybės įvertintos pateikiant skundžiamą atsakymą. Dėl to, nepaisant tujų rūšies (tujų rūšies nustatymas nėra teisiškai reikšmingas šiuo atveju), sodinimas 1 m atstumu leidžiamas, tačiau egzistuoja ir pareiga prižiūrėti gyvatvorės aukštį. Papildomai pažymėjo, kad tuo atveju, jei želdinių savininkai ateityje neužtikrintų gyvatvorės tinkamos priežiūros ir jos aukštis viršytų teisės aktuose nustatytą leistiną 2 metrų ribą, kaimyninio sklypo savininkai turėtų teisę kreiptis į Administraciją, prašydami imtis teisės aktuose numatytų priemonių ir įpareigoti želdinių savininkus sumažinti gyvatvorės aukštį. Teigia, kad nagrinėjamu atveju skundžiamas Raštas priimtas įvertinus faktines aplinkybes, teisingai pritaikius galiojančias teises normas, nepažeidžiant pareiškėjų interesų, pretenzijų dėl gyvatvorės aukščio nėra, minimas atstumas yra teisėtas ir pakankamas, skunde nurodyti argumentai nepaneigia Administracijos išvadų.

Skundžiamame Rašte pareiškėjams buvo nurodytas esminis ir aktualus teisinis reguliavimas, jog Želdynų ir želdinių veisimo taisyklėse yra nustatyti gyvatvorių aukščio reikalavimai, numatantys, jog gyvenamųjų teritorijų sklypuose gyvatvorių aukštis gali svyruoti (iki 1,3 m - 2,0 m), atsižvelgiant į jų vietą ir orientaciją pasaulio šalių atžvilgiu. Nors Rašte nebuvo pateikta Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių lentelė, toks formalus trūkumas savaime nepaneigia Rašto teisėtumo ir pagrįstumo, kadangi pareiškėjams buvo aiškiai ir nedviprasmiškai išdėstytas taikytinas teisinis reglamentavimas bei jo turinys.

Atsakovės nuomone, skundžiamas Raštas neprieštaruoja jokiems aukštesnę galią turintiems teisės aktams, administracinius aktus priėmė kompetentingas subjektas, Rašte išsamiai ir tiksliai atsakoma į skundą, todėl yra teisėtas bei pagrįstas. Administracija nagrinėjamu atveju veikė savo kompetencijos ribose, tinkamai išnaginėjo ir įvertino pareiškėjų skunde nurodytą informaciją ir pateikė teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą (Raštą). Pareiškėjų teisė gauti atsakymą realizuota tinkamai, skundžiamo Rašto panaikinimas ir papildomo (dar išsamesnio) atsakymo pateikimas niekaip pareiškėjų teisinės padėties nepakeistų.

Susipažinę su atsiliepimu pareiškėjai 2026 m. sausio 21 d. pateikė „Repliką į Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atsiliepimą“.

Nurodė, kad pateiktas atsiliepimas ne tik nepašalina skunde nurodytų teisinių ir faktinių trūkumų, bet juos išryškina, patvirtindamas Administracijos atlikto tyrimo formalų ir selektyvų pobūdį.

Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 5.11 papunktis imperatyviai nustato, kad kai želdiniai veisiami be kaimyninio sklypo savininko sutikimo, privaloma laikytis minėtų taisyklių priede nustatytų minimalių atstumų. Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedas savo ruožtu tiesiogiai sieja minimalius atstumus su želdinių kategorija ir jų galimu aukščiu, t. y. su biologinėmis ir rūšinėmis želdinių savybėmis. Todėl nenustačius želdinių rūšies ir jų biologinių savybių, Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedas objektyviai negali būti taikomas, o administracinis sprendimas negali būti laikomas pagrįstu. Administracijos teiginys, kad želdinių rūšis šiuo atveju nereikšminga, faktiškai reiškia atsisakymą atlikti privalomą faktinių aplinkybių nustatymą, kas tiesiogiai pažeidžia VAĮ 10 straipsnio reikalavimus, nustatančius pareigą administraciniame sprendime aiškiai nurodyti jo faktinį ir teisinį pagrindą.

Pareiškėjai pažymi, kad Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 3.1 papunktis apibrėžia tik želdinių išdėstymo formą (vienos ar kelių eilių želdinių juosta), tačiau nesukuria savarankiško teisinio pagrindo netaikyti minėtų taisyklių 5.11 papunkčio ir šių taisyklių priede nustatytų reikalavimų. Gyvatvorės sąvokos buvimas Želdynų ir želdinių veisimo taisyklėse nepanaikina pareigos vertinti želdinių biologines savybes, jų rūšį ir galimą augumą, nes būtent šiais kriterijais grindžiamas Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedo taikymas. Priešingas aiškinimas reikštų, kad, bet kokie aukštaūgiai želdiniai galėtų būti sodinami 1 metro atstumu vien dėl to, jog jie formuojami kaip „juosta“, nors tokios teisės normos teisės aktuose nėra.

Atsakovės atsiliepime nurodoma, kad atstumas iki pasodintų tujų buvo matuojamas nuo „sklype esančių riboženklių“. Pareiškėjai pažymi, kad tokios formuluo­ tės vartojimas nagrinėjamu atveju yra teisiškai netikslus ir klaidinantis, nes minimi objektai negali būti laikomi riboženkliais teisine prasme. Šie objektai buvo įkalti be jokio galiojančio juridinio pagrindo, ne pagal galiojan­ tų ribų nustatymo ar atkūrimo aktą, o jų teisinė reikšmė šiuo metu yra ginčijama atskiruose administraciniuose ir civiliniuose procesuose. Pareiškėjai pabrėžia, kad ši aplinkybė nurodoma ne siekiant spręsti ribų ginčą Komisijoje, o tik kaip papildoma informacija, atskleidžianti, jog Administracijos atliktas patikrinimas buvo grindžiamas teisiškai neapibrėžtais ir klaidinančiais duomenimis. Tokiomis sąlygomis atliktas mechaninis atstumo matavimas nuo vadinamųjų „riboženklų“ negali būti laikomas pakankamu ir patikimu faktiniu pagrindu administraciniam sprendimui, ypač kai kartu nebuvo nustatyta želdinių rūšis ir netaikytas Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedas.

Pareiškėjai teigia, kad Administracija nagrinėjamu atveju ginčijamą želdinių sodinimą kvalifikuoja kaip „gyvatvorę“, nors faktinės aplinkybės rodo, kad yra sodinama atskirų aukštaūgių augalų eilė su reikšmingais tarpais, kuri pagal savo pobūdį ir biologines savybes neatitinka tipinės gyvatvorės funkcijos (žema, tanki, nuolat formuojama želdinių juosta). Toks kvalifikavimas leidžia atsakovei formaliai atsisakyti vertinti sodinamų augalų rūšį, galimą augumą ir Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priede nustatytus kriterijus, nors būtent šie elementai lemia, ar želdiniai apskritai gali būti teisėtai sodinami konkrečioje vietoje. Administracinis sprendimas grindžiamas ne realia želdinių prigimtimi, o jų formaliu pavadinimu.

Pareiškėjai atkreipia dėmesį, kad Administracijos siūlomas reguliavimo modelis iš esmės perkelia visą riziką ir administracinę naštą kaimyninio sklypo savininkams. Pagal Administracijos logiką, pareiškėjai turėtų nuolat stebėti augalų augimą, matuoti jų aukštį, fiksuoti galimus viršijimus, teikti pakartotines pretenzijas kaimynui, o jam nereaguojant – inicijuoti naujus administracinius skundus atsakovei. Toks modelis suponuoja nuolatinį ginčų ir procedūrų ciklą, nors galimas pažeidimas gali būti objektyviai įvertintas ir už kardy­ tas dar sodinimo stadijoje.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl atsakovės 2025 m. lapkričio 19 d. rašto Nr. A63-121/25 teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjai atsakovei pateiktu 2025 m. spalio 27 d. skundu (reg. Nr. 2025 m. spalio 28 d. Nr. A60-252/25) „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos grupės 2025-10-09 atsakymo, reg. Nr. A50-30086/25 nepagrįstumo, neišsamumo ir neteisėtumo“ (toliau – Skundas atsakovei) kreipėsi į Administracijos direktorių dėl Administracijos Viešosios tvarkos grupės (minėta, VTG) 2025 m. spalio 9 d. rašto Nr. A51-161222/25 „Dėl skundo tyrimo“ (toliau – 2025 m. spalio 9 d. raštas). Skunde atsakovei pareiškėjai nurodė, kad jie 2025 m. rugsėjo 13 d. kreipėsi į Administracijos direktorių dėl galimai neteisėto želdinių sodinimo ginčytinoje riboje tarp (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) esančių žemės sklypų. VTG, ištyrusi Skundą atsakovei, pateikė 2025 m. spalio 9 d. raštą, kuriame konstatavo, kad „gyvatvorė veisiama nepažeidžiant įstatymo“, tačiau, pareiškėjų teigimu, minėtas raštas yra nepagrįstas jokia faktine medžiaga – nepateiktas nei apžiūros aktas, nei matavimo protokolai, nei fotofiksacijos.

Nesutikdami su 2025 m. spalio 9 d. raštu pareiškėjai Skunde atsakovei prašė panaikinti VTG 2025 m. spalio 9 d. raštą kaip nepagrįstą; įpareigoti Administraciją atlikti pakartotinį faktinį tyrimą vietoje, kuriame būtų: (a) aiškiai nustatyta želdinių rūšis ir įsigijimo dokumentai; (b) atliktas faktinis atstumo matavimas; (c) pateiktas apžiūros aktas, fotofiksacijos ir matavimo protokolai; (d) atliktas vertinimas dėl aplinkos ir sveikatos rizikos. Prašė taikyti laikinąsias apsaugos priemones – uždrausti vykdyti naujus sodinimo ar kitus darbus ginčytinoje riboje iki faktinės situacijos nustatymo ir teisinio aiškumo atkūrimo. Taip pat prašė pateikti jiems visą tyrimo medžiagą (dokumentai, nuotraukos, aktai) ir įvertinti pareigūnų atsakomybę už procedūrinį aplaidumą bei, esant pagrindui, pradėti tarnybinį patikrinimą.

Administracija, ištyrusi Skunde atsakovei nurodytas aplinkybes, skundžiamu 2025 m. lapkričio 19 d. raštu Nr. A63-121/25 (minėta, Raštas) pareiškėjus informavo, kad įvertinus gretimo žemės sklypo 2025 m. rugsėjo 30 d. patikrinimo metu gautą informaciją, nenustatyta teisinio pagrindo panaikinti VTG 2025 m. spalio 9 d. atsakymą Nr. A50-30086/25 (minėta, 2025 m. spalio 9 d. raštas)

ir įpareigoti VTG atlikti pakartotinį faktinį tyrimą vietoje. Nesant teisės aktuose nustatyto reikalavimo žemės sklypo savininkams saugoti ir teikti gyvatvorės augalų išigijimo dokumentus, toks įpareigojimas (duomenys neskelbtini) sklypo savininkams (minėta, gretimas žemės sklypas) taip pat negali būti nustatytas.

Rašte nurodė, kad prašymas taikyti laikinąsias apsaugos priemones nėra skirtas Administracijai, todėl paliekamas nenagrinėtu, o įvertinus gretimo žemės sklypo patikrinimo metu surinktą informaciją, konstatavo, kad pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimus dėl 2025 m. spalio 9 d. raštą pasirašiusio VTG patarėjo (duomenys neskelbtini) ir jį rengusio vyriausiojo specialisto (duomenys neskelbtini) veiksmų faktinio ir teisinio pagrindo nėra.

Pareiškėjai, nesutikdami su Raštu, kreipėsi į Komisiją, prašydami jį panaikinti.

Pažymėtina, kad pareiškėjai skunde ginčo šalimi nurodo ir Savivaldybę, ir Administraciją, atsižvelgiant į tai, jog pareiškėjai Skundą atsakovei teikė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui, pareiškėjai iš esmės ginčą inicijavo dėl Administracijos VTG specialistų atlikto gretimo žemės sklypo patikrinimo, todėl nagrinėjamu atveju atsakove laikytina Vilniaus miesto savivaldybės administracija (minėta, atsakovė, Administracija).

Iš pareiškėjų Skundo atsakovei turinio ir reikalavimų matyti, kad pareiškėjai kreipėsi į Administraciją iš esmės dėl galimai neteisėtai gretimame žemės sklype pasodintų tujų. Pareiškėjų vertinimu, Administracijos specialistai netinkamai atliko gretimo sklypo faktinį patikrinimą vietoje ir Skunde atsakovei nurodytų aplinkybių tyrimą, todėl prašė įvertinti VTG specialistų veiksmus ir įpareigoti iš naujo atlikti gretimo žemės sklypo patikrinimą. Bylos nagrinėjimo ribas apibrėžia pareiškėjų skunde suformuluoti reikalavimai, todėl nagrinėjamu atveju Komisija vertins skundžiamo Rašto teisėtumą, atsižvelgdama į pareiškėjų skundo argumentus bei reikalavimus.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas (*aktuali redakcija nuo 2025 m. sausio 1 d.*, toliau – Želdynų įstatymas), Želdynų ir želdinių veisimo taisyklės (*aktuali redakcija nuo 2022 m. sausio 20 d.*), VAĮ nuostatos, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (*galiojanti redakcija nuo 2022 m. rugsėjo 3 d.*, toliau - Taisyklės).

VAĮ 2 straipsnio 10 punkte nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Pagal VAĮ 2 straipsnio 12 punktą skundas – tai asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Įvertinus pareiškėjų Skundo atsakovei ir Komisijai pateikto skundo argumentus, darytina išvada, kad pareiškėjai savo galimai pažeistas teises sieja su Administracijos atlikto gretimo žemės sklypo patikrinimo veiksmais.

Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Taisykles. Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus (Taisyklių 32 punktas). Prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (Taisyklių 35 punktas).

Želdynų įstatymo 5 straipsnyje įtvirtinta savivaldybių atstovaujamųjų institucijų kompetencija želdynų ir želdinių valdymo srityje, be kita ko, ir teisė tvirtinti savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (Želdynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad privatiems želdynams įrengti, prižiūrėti ir tvarkyti želdynų projektų rengti neprivaloma. Įrengiant ar pertvarkant privačius želdynus, veisiant želdinius privačioje žemėje, būtina laikytis želdinių sodinimo minimalių atstumų ir priežiūros reikalavimų, nustatomų aplinkos ministro tvirtinamose Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklėse. Pagal šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktą želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai privalo saugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos prižiūrėti ir tvarkyti, užtikrinti želdinių gerovę.

Želdynų ir želdinių veisimo taisyklės nustato želdynų įrengimo ir želdinių veisimo reikalavimus (1 punktas). Šie reikalavimai taikomi įrengiant viešuosius želdynus ir veisiant želdinius

ne miško žemėje, valstybinės žemės viešosiose erdvėse. Veisiant medžius ir krūmus privačioje žemėje, privaloma laikytis 5.1, 5.10 ir 5.11 papunkčiuose nustatytų reikalavimų (2 punktas). Taisyklėse nustatyta, jog gyvatvorė – tanki vienos ar kelių eilių krūmų ir (ar) medžių juosta (3.1 papunktis). Medžiai ir krūmai veisiami laikantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytų apribojimų sodinti želdinius (5.1 papunktis). Taisyklių priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko ar valdytojo sutikimo raštu (5.11 papunktis).

Želdynų ir želdinių veisimo taisyklėse nurodyta, kad gyvatvorė – tanki vienos ar kelių eilių krūmų ir (ar) medžių juosta (3.1 papunktis)

Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedo 4 punkte nurodyta, kad, gyvatvorės, skiriančios kaimyninius sklypus, šiaurinėje sklypo pusėje (tarp 315° ir 45°) formuojamos iki 1,3 m aukščio. Priedo 5 punkte nustatyta, jog gyvatvorė skirianči kaimyninius sklypus, bei kitose pusėse, nei nurodyta priedo 4 punkte, formuojama iki 2 m aukščio. Priedo 4 ir 5 punktuose nurodytos gyvatvorės veisiamos 1 m mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos iš visų sklypo pusių.

Iš teisinio reglamentavimo matyti, kad sodinamų tujų rūšys, kategorija, želdinių augumo potencialas ir poveikis kaimyniniam sklypui bei kaimyninio žemės sklypo savininko ar valdytojo sutikimas esminės reikšmės, sprendžiant, ar žemės sklype tujos pasodintos laikantis nurodytose taisyklėse nustatyto minimalaus 1 metro atstumo iki kito žemės sklypo ribos, neturi. Esminis reikalavimas, jog tujų gyvatvorė būtų pasodinta laikantis Taisyklių 5.11 papunkčio bei priedo 4 ir 5 punkto reikalavimų.

Byloje nustatyta, kad skundžiamas Raštas priimtas, atsižvelgiant į VTG 2025 m. rugsėjo 30 d. atliktą gretimo žemės sklypo patikrinimo medžiagą, todėl Komisija Rašto ir minėto patikrinimo medžiagą vertins kaip vientisą individualų administracinį aktą.

Byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, jog Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjų Skundą atsakovei, juos Raštu informavo, kad pakartotinai buvo įvertinti pareiškėjų keliami klausimai dėl tujų gyvatvorės, 2025 m. rugsėjo 30 d. atlikto gretimo žemės sklypo patikrinimo aplinkybės bei kita informacija. Atsižvelgiant į tai, jog patikrinimo metu gretimame žemės sklype pažeidimų nenustatyta, nebuvo pagrindo panaikinti VTG 2025 m. spalio 9 d. raštą kaip nepagrįstą ir neteisėtą ir įpareigoti VTG atlikti pakartotinį gretimo žemės sklypo faktinį patikrinimą vietoje bei vykdyti kitus pareiškėjų įpareigojimus.

Iš atsakovės pateiktų dokumentų matyti, jog atliekant Skundo atsakovei tyrimą, VTG specialistui 2025 m. rugsėjo 22 d. pavesta (duota) užduotis Nr. 60759 „Dėl sklype (duomenys neskelbtini) sodinamų tujų, galbūt trikdamos viešosios rimties“ (toliau – užduotis VTG). Šios užduoties aprašyme, be kita ko, nurodytos pareiškėjų Skundo atsakovei aplinkybės. Nurodomos Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 5.11 papunkčio nuostatos, pažymima, kad pagal Aplinkos apsaugos programų ir želdinių tvarkymo poskyrio pateiktą informaciją, pareiškėjų skunde nurodyti augalai turi būti veisiami pagal Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedo 4, 5 punktų nuostatas, t. y. mažiausiu leistinu 1 metro atstumu iki žemės sklypo (duomenys neskelbtini) ribos. Pažymima, jog pridedami REGIA ir ArcGIS duomenys su žemės sklypo (duomenys neskelbtini) ribomis. Prašoma atlikti faktinių duomenų patikrinimą vietoje, atliktą patikrinimą užfiksuoti raštu, vadovaujantis VAĮ 27 straipsniu, prieš atliekant patikrinimą, susisiekti su pareiškėjais Asmeniu Y arba Asmeniu X, nurodyti jų telefono numeriai. Pažymima, jog atliekant patikrinimą turėtų dalyvauti nors vienas gretimo žemės sklypo (duomenys neskelbtini) savininkas, nurodyti savininkų telefonų numeriai. Užduotyje VTG nurodyta, jog reikėtų nustatyti, ar augalai sodinami mažiausiu leistinu 1 metro atstumu iki pareiškėjų žemės sklypo (duomenys neskelbtini) ribos. Supažindinti atsakingus asmenis su teisės aktų reikalavimais. Jeigu būtų nustatyti pažeidimai, spręsti klausimą dėl atsakomybės taikymo.

Iš į bylą pateikto VTG specialisto tarnybinio rašto matyti, kad vykdant užduotį VTG, 2025 m. rugsėjo 30 d. atlikto patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta. Atlikus matavimus nuo žemės sklype esančių riboženklių iki pasodintų tujų atstumas yra apie 1 m ir 5 cm. Gretimo žemės sklypo (duomenys neskelbtini) gyventojas Asmuo Z supažindintas su Taisyklėse nustatytais reikalavimais ir įpareigotas jų laikytis, pažymėta, kad atliekant patikrinimą su (duomenys neskelbtini) gyventojais susisiekti nepavyko. Prie minėto tarnybinio pranešimo nurodyti 9 priedai: REGIA ir ArcGIS

duomenys, Skundas atsakovei ir fotonuotraukos. Nurodyti duomenys patvirtina, kad pareiškėjų žemės sklypas (duomenys neskelbtini) ir gretimas žemės sklypas (duomenys neskelbtini) ribojasi viena kraštine. Vykdydamas užduotį VTG specialistas atliko gretimo žemės sklypo, esančio (duomenys neskelbtini) patikrinimą, pažymėta patikrinta gretimų žemės sklypų ribos atkarpa, iš fotonuotraukų matyti, jog tujos pasodintos viena tankia eile, nuo pareiškėjams priklausančio žemės sklypo ribos (duomenys neskelbtini) iki gretimame žemės sklype pasodintos tujų gyvatvorės nustatytas atstumas apie 1 m 5 cm buvo matuojamas liniuote. Iš skundžiamo Rašto bei pareiškėjų kartu su skundų Komisijai pateiktų priedų matyti, kad pareiškėjams buvo pateikta VTG atlikto patikrinimo medžiaga, 11 lapų.

Įvertinusi nurodytus duomenis, Komisija pažymi, kad pagal VAI 27 straipsnio 2 dalį paaiškinimai ir patikrinimo vietoje metu nustatyti faktiniai duomenys turi būti užfiksuoti ir kartu su tikrintojų parašais pridedami prie patikrinimo akto (išvados). Šiuo atveju atitinkamas patikrinimo aktas į bylą nepateiktas, tačiau atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, į tai kad pareiškėjai skunde nepasisako dėl pateiktos VTG atlikto patikrinimo medžiagos ir jos neginčija, o Rašto neteisėtumą iš esmės sieja su netinkamu Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių taikymu ir žemės sklypo ribų pažeidimu, Komisija vertina, jog nustatytos formos patikrinimo akto nepateikimas nagrinėjamu atveju nelaikytinas esminiu trūkumu, sutrukdžiusiu pareiškėjams susipažinti/įvertinti aptariamo patikrinimo medžiagą, todėl nesudaro pagrindo laikyti Raštą neteisėtu.

Dėl pareiškėjų skundo argumentų, jog buvo netinkamai taikomos Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 5.1 ir 5.11 papunkčių nuostatos, nenurodytos šių taisyklių „konkrečios priedo lentelės ar eilutės“, „nepagrįstas „gyvatvorės“ argumento taikymas“, nenustatytos tujų rūšys, veislės bei želdinių augumo potencialas, pažymėtina, jog ginčiui aktualios teisinio reglamentavimo nuostatos, tuo atveju, kai sodinama gyvatvorė, nereikalauja atsižvelgti į želdinių rūšį, kategoriją, augumo potencialą bei poveikį aplinkai (Želdynų įstatymo 9 straipsnio 5 dalis, Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 3.1, 5.1, 5.10 ir 5.11 papunkčiai). Taip pat pažymėtina, kad įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes (fotonuotraukas) pagal Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 3.1 papunktį, Komisija sprendžia, jog šiuo atveju nekyla abejonių, kad gretimame žemės sklype yra pasodinta tujų gyvatvorė. Gyvatvorės augimas ir formavimas yra tęstinis procesas laiko prasme, todėl Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedo 4 ir 5 punktų reikalavimai gyvatvorę formuoti 1,3 m ar 2 m aukščio reiškia žemės sklypo savininko pareigą nuolat tinkamai prižiūrėti pasodintus želdinius. Taigi, neatsižvelgiant į želdinių (gyvatvorės) aukštį, rūšį ar veislę bei formavimą, gyvatvorėms privalomai taikomas Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedo 4 ir 5 punktuose nustatyto mažiausio leistino 1 m atstumo iki kaimyninio sklypo ribos reikalavimas.

Atsižvelgiant į visas nurodytas aplinkybes darytina išvada, kad atsakovė šiuo atveju teisėtai ir pagrįstai nevertino gretimame žemės sklype pasodintos tujų gyvatvorės augumo perspektyvos bei kitų, pareiškėjos teigimu, vertintinų kriterijų.

Dėl pareiškėjų argumentų, jog realiai nebuvo taikytas Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedas, nes nurodyti minėtų taisyklių priedo konkretūs punktai, pažymėtina, jog Rašte vadovaujamas Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 3.1, 5.1 ir 5.11 papunkčiais, nurodyta, jog atlikus matavimus nuo pareiškėjų žemės sklype esančių riboženklių iki pasodintų tujų, užfiksuotas 1 m 5 cm atstumas, kas atitinka nurodytų taisyklių priedo 4 ir 5 punktų reikalavimus, todėl toks Rašto trūkumas nelaikytinas esminiu ir nesudaro pagrindo Raštą laikyti neteisėtu.

Pareiškėjai Rašto neteisėtumą skunde pagrindžia argumentais, jog VTG neįvertino, kad „atstumo matavimas atliktas vien nuo riboženklių, kurie buvo savavališkai įtvirtinti 2024 m. lapkričio 13 d. ir yra ginčo objektas“, todėl tokius matavimo veiksmus laiko neteisėtais, prašo „įvertinti matavimo atskaitos taškų pagrįstumą“, „esant neaiškumams dėl riboženklių teisėtumo/stabilumo, matavimams naudoti alternatyvius objektyvius atskaitos taškus“, teigia, kad atsakovė „nevertino, ar toks sodinimas nėra naudojamas kaip priemonė ginčijamai ribai įtvirtinti“.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo (toliau – Kadastro įstatymas) 2 straipsnio 12 punkte nustatyta, kad riboženkliis – žemės sklypo ribas vietovėje žymintis ženklas, atitinkantis Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytą standartą ir teisiškai saugomas įstatymų nustatyta tvarka. Šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 13 punkte nurodyta, jog į Nekilnojamojo turto kadastrą įrašomi žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatės

valstybinėje koordinacinių sistemoje. Pagal Kadastro įstatymo 8 straipsnio 2 dalį žemės sklypų kadastriniai matavimai atliekami nustatant žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatas valstybinėje koordinacinių sistemoje. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyta, kad nustatomos ir riboženkliais paženklinamos (jeigu anksčiau tai nebuvo atlikta) žemės sklypo ribos arba atstatomi sunaikinti anksčiau paženklintų žemės sklypo ribų riboženkliai, kurių standartus ir ženklinimo taisykles nustato Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba). Paženklinus žemės sklypo ribas, surašomas žemės sklypo ribų paženkinimo–parodymo aktas, kuris yra neatsiejama Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos dalis.

Sistemiškai taikomos nurodyto reglamentavimo bei Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių priedo 4 punkto nuostatos (*nurodytos gyvatvorės veisiamos 1 m mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos iš visų sklypo pusių*) reiškia, jog žemės sklypų ribos nustatomos atliekant kadastrinius matavimus ir ženklinamos riboženkliais pagal teisės aktų reikalavimus, atitinkamai minėti duomenys įrašomi į žemės sklypo kadastrinių duomenų bylą. Nurodytas teisinis reglamentavimas ir Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių 5.11 papunktis bei priedo 4, 5 punktai nenumato alternatyvos, atliekant tam tikrus matavimus ir/ar nustatant žemės sklype leistiną atstumą iki želdinių (nagrinėjamu atveju, iki tujų gyvatvorės), pasirinkti kitokį matavimo būdą. Atsižvelgiant į nurodytą reglamentavimą bei riboženklio apibrėžimą ir reikšmę, nagrinėjamu atveju atsakovė privalėjo vadovautis teisės aktų reikalavimais, todėl teisėtai ir pagrįstai, atlikdama matavimus ir nustatydama atstumą iki gyvatvorės, vadovavosi riboženkliais paženklintomis pareiškėjų žemės sklypo ribomis. Šiame kontekste taip pat pažymėtina, jog duomenys apie kadastrinių matavimų metu nustatytas žemės sklypų ribas yra įrašomi kadastrinių duomenų bylose, o tokių ribų pakeitimas turi atitikti teisės aktų reikalavimus, todėl vien ta aplinkybė, jog buvo pasodinta tujų gyvatvorė, negali modifikuoti kadastrinių matavimų byloje nustatytų bei įregistruotų žemės sklypo ribų. Vadovaujantis aptarto reglamentavimo nuostatomis bei atsižvelgiant į byloje nustatytas aplinkybes aukščiau nurodyti pareiškėjų argumentai yra nepagrįsti ir atmetami.

Pareiškėjai skunde nurodo, kad su gretimo žemės sklypo savininkais vyksta civiliniai ir administraciniai ginčai dėl gretimų žemės sklypų ribų, todėl, pareiškėjų teigimu, atsakovė, atlikdama matavimus gretimų žemės sklypų patikrinimą, nepagrįstai vadovavosi ginčytiniais ir nepatikrintais duomenimis. Pagal jau minėtą Kadastro įstatymo 3 straipsnio 4 punktą Nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nepakeisti arba nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka. Šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinta, kad Nekilnojamojo turto kadastrė įrašyti duomenys, be kita ko, keičiami vykdant teismų sprendimus dėl nekilnojamojo turto kadastrė įrašytų duomenų patikslinimo. Taigi, reglamentavimas imperatyviai nustato, jog kadastriniai duomenys gali būti keičiami tik teisės aktuose nustatytais pagrindais ir tvarka, kol nepriimtas atitinkamas teismo sprendimas, galioja nustatyti kadastriniai duomenys, įskaitant ir žemės sklypų ribų duomenys. Atsižvelgiant į išdėstytą, ta aplinkybė, jog šiuo metu vyksta ginčai dėl gretimų žemės sklypų ribų, neturi teisinės reikšmės ir nepašalina atsakovės pareigos, tiriant Skunde atsakovei pareiškėjų keliamus klausimus, vadovautis atlikto gretimo žemės sklypo patikrinimo duomenimis pagal Želdynų įstatymo ir Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių reikalavimus.

Įvertinusi skundžiamą Raštą pagal VAĮ reikalavimus, atsižvelgdama į pareiškėjų Skundo atsakovei bei Komisijai pateikto skundo argumentus, Komisija konstatuoja, kad atsakovės Raštas iš esmės motyvuotas teisinėmis nuostatomis ir faktinėmis aplinkybėmis bei ištirtais dokumentais, gautais iš VTG specialistų, kurių nebuvo pagrindo vertinti kitaip. Priešingai, nei skunde teigia pareiškėjai, byloje nustatytos aplinkybės patvirtina, jog VTG specialistai, vadovaudamiesi Želdynų ir želdinių veisimo taisyklių reikalavimais, nustatydami leistiną atstumą nuo pareiškėjų žemės sklypo iki tujų gyvatvorės, išsamiai atliko gretimo žemės sklypo patikrą, todėl Komisija nenustatė teisinių bei faktinių pagrindų naikinti Raštą dėl pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių ir įpareigoti atsakovę atlikti pakartotinį gretimo žemės sklypo patikrinimą vietoje.

Komisija atkreipia dėmesį, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 4.45 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jeigu sklypų savininkai nesutaria dėl ginčytinų sklypo ribų ir jos nėra aiškios iš esamų dokumentų, ribas nustato teismas, atsižvelgdamas į dokumentus, faktiškai valdomo sklypo ribas bei kitus įrodymus. Jeigu ribų nustatyti neįmanoma, prie kiekvieno žemės sklypo turi

būti prijungtos vienodo dydžio ginčytino ploto dalys, bet nė vienas tokiu būdu naujai suformuotas sklypas plotu neturi skirtis nuo esamo teisiškai įtvirtinto sklypo. Vadovaujantis nurodytu reglamentavimu, tuo atveju, jeigu pareiškėjai savo galimai pažeistas teises dėl gretimame žemės sklype pasodintos gyvatvorės sieja su nuosavybės teisių pažeidimu dėl žemės sklypo ribų, tokio pobūdžio ginčai gali būti nagrinėjami CK nustatyta tvarka (pvz., Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus 2025 m. spalio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-639-1136/2025; Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus nutartis civilinėje byloje Nr. e2A-45-343/2023; Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus 2022 m. gegužės 12 d. nutartis civilinėje byloje e2A-377-642/2022; ir kt.).

Komisijos sprendime nebūtina detaliam pasisakyti dėl kiekvieno skundo argumento, tačiau privaloma tinkamai išnagrinėti ir pasisakyti dėl esminių bylos šalių argumentų. EŽTT yra nurodęs, kad nors Konvencijos 6 straipsnio 1 dalis įpareigoja teismus pateikti savo sprendimų motyvus, ji negali būti suprantama kaip reikalaujanti detaliam atsakyti į kiekvieną argumentą (1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Van de Hurk prieš Nyderlandus (pareiškimo Nr. 16034/90)). Tačiau iš sprendimo turi būti aišku, kad dėl pagrindinių bylos klausimų pasisakyta (1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas Helle prieš Suomiją (pareiškimo Nr. 20772/92)). Atsižvelgiant į nurodytą, į tai, kad Komisija pasisakė dėl visų esminių pareiškėjų skundo argumentų ir reikalavimų bei įvertino Administracijos veiksmus, nagrinėjant Skundą atsakovei, todėl Komisija pareiškėjų argumentų dėl procedūrinio pažeidimo (jog Raštas pareiškėjams buvo pateiktas elektroniniu paštu) detaliam nevertina.

Atsižvelgdama į byloje nustatytas aplinkybes ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjų Asmens X ir Asmens Y skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė